

POKROK PUBLISHING CO.

vydává POKROK ZÁPADU a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapid, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakotu.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilkou peněžní dárky se pomocí peněžních poukazek (Money Orders), expressních poukazek (Express Money Orders), bankovních poukazek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujte-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

O korporacích se říká, že nemají duši, ale ony jsou některé, jež nemají nejenom duši, ale ani hlavu.

V St. Louisu jeden člověk zapomněl, že se měl přihlásit o dědičství v pěkné částce \$62,500 a nebyl to žádný profesor, nýbrž zcela obyčejný klerik v železniční kanceláři.

Nemáme nejmenších pochybností o tom, že nově zvolený prezident jest velmi moudrým mužem, ale jsme jisti, že bude moudřejším při odchodu z Bílého Domu, nežli při příchodu tamtéž.

V Chicagu bylo onehdy najednou uváděno 1,200 nových členů do jistého bratrstvského spolku — nikoli českého — což je další doklad, že v Chicagu jde všecko ve velkém, dobré i špatné.

Některá lidé marně se namáhají získati někde pětku, a čínská republika, poněvadž si nechce nechat vnutiti pětku od evropských velmocí a Spojených Států, zůstává stále bez úředního uznání.

On konečně to p. Wilson myslel dobře s tím pokazením inauguračního bálu, ale co nyní s těmi velkolepými danskými toaletami, které si americké pávi panstvo schválně pro tu příležitost objednálo?

Demokraté nebudou prý spěchat s uznáním neodvislosti Filipín, a my jím to nijak nezavízáme — oni budou mít jiných "trubků" dosti, aniž by pro nějaký dočasný museli jíti až na druhý konec zeměkoule.

Nevíme, co tím ty metropolitní anglické žurnály myslí, když některé z nich mají až čtyři experty, vlastně expertky, které radí ženám, jak zvyšovati svoji krásu — jako by už nyní něžné pohledy nebylo k zbláznění hezké!

Jest v tom rozhodně kus humoru, když vytkne vám "proradné přátelství" někdo, komu po celou řadu let prokazovali jste ty nejnezávislejší služby přátelství a komu byli jste mnohokrát dobří, když kde kdo srdce i kapsu proti němu uzavřel.

Asi \$125,000 vydělá Frank Chance, manažer new-yorského míšového klubu za tři roky, při čemž nám napadá, že jsme vlastně udeřili velkou chybu, když v mladých letech na místě "base ballu", který nás hodně zajímal, přichytili jsme se česko-amerického novinářství.

Čtli jsme nedávno v ženské stati jednoho časopisu, počítané jistou mladou dámcou, že "kdo chce být šťastným, musí umět zapomenouti," což jsou nejenom moudré, ale zároveň krásná slova; než pohledu ve skutečném životě jest u některých lidí od krásných slov ku krásným skutkům "daleká cesta, marné volání..."

Pa Joe Bailey, strýček Joe Cannon saplil v kongressu svoji laboň pán, ale p. Cannon má

by vlastně poděkovati svým voličům, že po čtyřiceti letech úmorů práce poslali jej na zasloužený odpočinek. Strýček Joe měl by přece pochopiti, že to bylo jenom ze šetrnosti k jeho stáří, že břemeno těžkých povinností složeno na mladší bedra.

Rev. John W. Nicely z Chicaga, po dlouhém vyšetřování zjistil, že ideální věkem pro muže oženit se, jest 25 roků a pro ženu pod 23. O těch 25 letech mohli bychom vydati spolehlivé svědectví, poněvadž zrovna v tom věku rozloučili jsme se se stavem svobodným, ale o té druhé části objevu Rev. Nicelyho museli bychom nechat mluviti někoho jiného, kdo byl tehdy "pod 23."

Slečna Kate Barnardova, státní komisař nad dobročinnými ústavami v Oklahomě, navrhuje svobodným dívkám i vdovám, aby zůstaly všechny, sebe lákavější nabídnutí k sňatku, pokud dětská práce nebude úplně potlačena. Jak my mužskou pohybu známe, tento "strajk" mohl by trvati třeba dosti dlouho, ale jistě skončil by vítězstvím stávkářek na celé čáře.

Pan Milton Reed z Bostonu, "jurista, cestovatel a přednášec", konečně přišel na to, kdo kazí mužskou mládež. Jsou prý to rozkošná pupata, debutantky, které stojí na tom, aby při jejich uvedení do společnosti šampaňské teklo proudem a večere předkládána byla ve 4 hodiny ráno. Mladí muži, kteří přijdou domů z takové affery, musí prý být nevyhnutelně v nešťastném stavu, trpce si stěžuje p. Reed. Jak jest debutantkám, o tom neřká nic, ale ty patrně "fýlují" — "just fine!"

TEMNÉ PROROCTVÍ.

Před City klubem v Bostoně měl onehdy přednášku Charles W. Eliot, čestný předseda Harvardské university, během níž pravil: "Trvání bílého plemene závisí od rozřešení této otázky společenského zla. My je musíme odstraniti, nebo tato země nebude ovládnána plemem, které je zde nyní. Rodinný život bílého plemene jest v záce ve své čistotě, zdravotnosti a plodnosti. My zkoušíme prostředek míření a prostředek odlučování, ale není léku, leč zachování na straně mužů těžce vzorů etnosti, jako skoro všechna plemena požadují od svých žen."

Jest to opravdu temné proroctví, tím temnější, poněvadž ten problém společenského zla jest tak starým jako lidstvo samo, a přes všechno řešení skrze staletí, zůstává nerozřešen. Snad lidstvo nenašlo dosud tu pravou cestu, snad někdy přece ji najde, ale prozatím jisto jest, že Amerika v řešení toho problému společenského zla sleduje tu nejnepravější cestu. Mohla by se ledačemu přiučiti od Evropy a ještě více od Japonska, kde společenské zlo jest nejlépe a nejrozumněji kontrolováno — kdyby Amerika chtěla, avšak zdejší lid jest příliš etnostný, on za nic na světě se nepřizná, že zde vůbec něco takového jest, jako prostitute s těmi oddělenými distrikty, on, zdejší lid, jest toho mínění, že se dá společenské zlo rázem vykoreniti takovým zákonem, jako jest Albertův zákon v Nebrascce. A zatím takovým obmezováním skorumpuje se policie a jinak nic se nedocílí.

Prostituce jest blíženkou chudoby, a pokud tato nebude odstraněna, bude všechn ten boj proti společenskému zlu marným a bezvýsledným. Za těchto okolností spadá velká povinnost a zodpovědnost na rodiče, zodpovědnost, které z falešného studu vztáhna které se vyhýbá. Dnes mladí lidé dospívají v jinochy a dívky a nikdo je nepodělá, jaké zlé následky může mít třeba jenom jediné pochybní, neví-li něco o brozách venerských chorobách, které často z pokolení na pokolení přecházejí, nedostane se jim toho poučení doma, nedostane se jim ha ve škole. Ba jest ta převládající mínění, že mladí muži rosvážili svůj divoký oves, což konečně pro někoho sňatane bez slyš náležitě, ale někdo zaplatí strašnou

pokutu. Dnes stále hlasitěji vyslovován jest požadavek, aby ve školách, aspoň v těch vyšších, mládež učena byla péči o tělo a pohlavní hygieně, a pokud toho nebude, spadá ta povinnost na rodiče, varovati dospívající dítky před následky, jaké často mívá v zápětí zbloudění s dráhy etnosti.

VZHŮRU NA WASHINGTON!

Čtenáři tohoto listu zajisté ví, kdo jest to slečna Rosalie Gardner Jonesová, že jest to ona jenerálka, která v čele armády sufražistek podnikla tažení z New Yorku do Albany, aby nově zvolenému guvernérovi Sulzerovi doručila petici v zájmu ženského volebního práva. Její posláni potkalo se s úplným zdarem, p. Sulzer dal se s ní fotografovati, a když po svém nastolení přednesl řeč se schoditě kapitolu, slečna Jonesová nadšeně tleskala a zvolala "ať žije náš guvernér!" A nám aspoň působí to obzvláštní potěšení, že slečna Jonesová po tomto úspěchu neulehla na vavřiny a neusnula na nich — naopak ona chystá se k větším věcem. Po kapitolu císařského státu, národní kapitol ve Washington, D. C., jest cílem jejího útoku.

Jak jsme se již ve zprávách zmínili, v onen den před nastolením presidenta uspořádán bude ve Washingtoně velkolepý průvod sufražistek, a v tom zajisté slečna Rosalie a její armáda vykázano bude místo vynikající. K tomu tažení na Washington slečna Jonesová vydala onehdy "generální rozkaz č. 1" a našim míněním jest, že i sám Leonard Wood, největší oficer generálního štábu, mohl by se od slečny jenerálky ledačemu přiučiti. Tažení vyopčeno jest na jedenadvacet dní, vyjde se z New Yorku v 9 hodin ráno 12. února a potáhne se skrze Elizabeth, New Brunswick, Trenton, Bristol, Burlington, N. J., Philadelphia a Chester, Pa.; Wilmington a Newark, Del.; North-east, Havre de Grace, Abington, Chase, Baltimore a Laurel, Md. Do Washingtonu se dorazí 1. března. Kromě stanovení této "marchruty", slečna jenerálka ve svém "generálním rozkaze č. 1" vypočítává, co si její vojsko má vzíti s sebou a jak se vypraviti. Mají to být velké střevoce, vlčné punčochy, náplasti, gáz a vaseline na omděnění. Plesových kaťá není třeba, ježto žádné společenské funkce nejsou na programu.

Ona paráda ve Washingtoně bude případným vyvcholením tažení slečny Jonesové, a nebude-li nám možno se tam podivati, bude nás to hodně trápit. Velkomarkšalem toho průvodu bude p. Richard Coke Burlesonová, žena velkolepě, antiček krásy a slečna Inez Milhollandova z New Yorku, jiný typ krásy, s čarovnými, zrovna démonickým očima a s plati jako alabastru, půjde po Pennsylvania ave. ustrojena jako středověký herold v čele ženských kapely, za ní pojedou oddělení "osukněné jízdy". Slečna Milhollandova jest opravdu božským zjevem, když jde, zdá se jako by se vznášela, a když při nedávné sufražistické parádě v New Yorku jela na nádherném koni, rozkošně, muž mohel na ni oči nechat. Nám jest tím sympatičtější, poněvadž přináší také trochu do našeho cechu, totiž novinářského. Její otec býval po Whitelaw Reidovi tím nejmočnějším mužem u "New York Tribune", a zda-li jest dosud na živu, jistě dávno již postoupil na vrchního redaktora. Slavná zpěvačka Lillian Nordica bude představovatí bohyni Svobody a bude tam celá řada jiných a jiných operních hvězd, bude tam tolik krásy, bude to vůbec něco, co v Americe a snad nikde jinde na světě dosud viděno nebylo.

Jestže ten těm dárkům nenapadá požádati tu parádu ve stejný den a nastolení presidenta. My se obáváme, že nikdo ani neví, že se podivá na p. Wilsona a jeho inauguraci — všechno by se to hrulo na Pennsylvania avenue, divat se na ten sufražistický průvod.

Nejen na farmářech, ale i v městech měli by být "C. A. Veckov" neb jest to list jediný svého druhu v Americe. Předplatná \$1.00 na rok

PENÍZE ROCKEFELLEROVY.

V těchto dnech přijata byla v národní sněmovně poslancek předloha, kterou se inkorporuje Nadace Rockefellerova se základním kapitálem \$100,000,000. To-li hotov jest olejní král věnovati pro dobro človenství. Rockefeller jest již stařec, a třeba že jeho osobní lékař tvrdí, že jej dochová až do 100 let, život pro nejobhatšího muže na světě nemá asi mnoho kouzla, když nemůže si dopřati ani takového požitku, jako jest s chutí a do syta se najísti, a možná, že John D. povolán bude dosti brzy, aby skládal závěrečné úty, zda-li něco takového se v záhrobí dělá. Možná, že Rockefeller ovládná jest asi takovými pocity, jako ten starý vlk, který mřumilově chodil kolem oveček, poněvadž zubů již neměl, možná, že p. Rockefeller skutečně poctivě o sobě věří, že on prokázal znamenité služby světu, že jest velkým lidumilem a že ta stommiliónová Nadace má být jeho případným pomníkem.

Než přece jenom našli se lidé, kteří nemají mnoho chuti věřiti v upřímnost p. Rockefellerovu. Hlavní boj ve sněmovně proti předloze vedli kongresmci Fowler z Illinois a Shaeckford z Missourie, kteří poukázovali, že je to pouze pokus kapitalistické třídy působiti vlivem na veřejné mínění ve svůj prospěch takovými velkolepými dary, jako jest obmyšlená Nadace. Že v tom jest něco pravdy, nikdo nebude popírati. Pan Rockefeller ty peníze nesložil hotově, nýbrž v dluhopisech neb jiných cenných papírech a kdyby někdy v budoucnosti učiněn byl opravdový pokus o svržení průmyslového jádra ohromných monopolistických korporací, v nichž olejní král má zájem, jistě by se poukázvalo, že byla by tím poskytnuta Nadace, která zavedena byla službě všeho lidu a jiné lidumilné podniky amerických milionářů.

Zároven však bude pouze spravedливо, když vyslechne také druhou stranu. Mluvíme páni Rockefellerovy před kongressem byl Jerome D. Greene, jeden z důvěrníků obmyšlené Nadace, jenž tutéž funkci zaujímá v jiných podobných olejného krále. Týž pravil onehdy:

"Zda-li tato předloha bude schválena v kongressu, Washington se stane důležitým střediskem pro mnohá hnutí, jež směřují k zvelebení podnikání života pro človenství. Dle znění předlohy v přítomné formě, používání daru jest podrobno naprosto kontrole kongressu ve všech podrobnostech. Pan Rockefeller si přeje federální inkorporaci pro svoji Nadaci částečně jako věc sentimentu, neboť on nadělal své peníze provozováním obehodu v národních zeměrech a on chce, aby tento jeho největší dar lidu měl rovněž národní ráz. On dále věří, že kontrola lidem celé země jest lepší a bezpečnější, než kontrola v zájmech kterékoli jedné části... Cílem Nadace jest prospívati všemu lidstvu a napomáhati k rozvoji civilizace získávaním a šířením vědomostí, zamezováním a úlevou utrpění a konáním lidumilné práce ve všech živlech lidského pokroku, za takových obmezení, která by kongres čes od času určil."

Řeč ponechána jest zámyslně neurčitou, tak aby Nadace mohla odpovídati měnícím se požadavkům veřejnosti, tak dlouho, pokud v existenci zůstane. Dárec vystihuje, že moc rozhodování o zvlášt-ních účelech, jimž fond měl by býti věnován, měla by býti zůstavena pro všechny časy živoucímu lidem, kteří vždycky budou moći lépe posuzovati běžné potřeby než kdokoli, at sebe více prozrávají, by mohl, jenž dávno před tím zemřel. Tutíž žádná "mrťavá ruka" nebude tlačiti Rockefellerovu nadaci.

Dle znění předlohy, celkový majetek v rukou Nadace v kterýkoli čas, at absolutně neb jako svěřenské fondy, nesmí nikdy převyšovati výroční dar \$100,000,000 vyjnma zvýšení v hodnotě majetku."

Dále vysvětluje p. Greene, že důchod Nadace z těch \$100,000,000 bude asi \$5,000,000 ročně, a však peníze tyto dle znění předlohy musí býti vynaloženy v lidu

minlé práci a úpravní výbor má pozůstávati z presidenta Spojených Států, předsedy nejvyššího soudu spolkového, předsedy senátu a předsedy sněmovny poslancek a rektorů universit Harvard, Yale, Columbia, Johns Hopkins a university Chicagské. To prý samo o sobě jest důkazem, že se jedná p. Rockefellerovi o to, aby daru jeho bylo používáno v nejlepší možné veřejnosti. A jako další bezpečnostní opatření, aby Nadace nemohlo býti nijakým způsobem zneužito, jest jeden odstavce předlohy, dle něhož charter může býti změněn neb úplně zrušen dle libosti kongressu.

To jest vysvětlení se strany p. Rockefellerovy a jistou věcí jest, že jeho obmyšlená Nadace mohla by vykonati mnoho dobra, a když už jednou Rockefeller ty milliony má, bude lépe, když jich použito bude takovým způsobem, než aby je odkázal všechny svým příbuzným.

SBOR NESMRTELNÝCH.

V těchto dnech Spojené Státy vstoupily formálně v kruh kulturních národů. Čtenář snad namítne, že Amerika v tom kruhu kulturních národů byla již dávno, ba mnohdy řekne, že jest v čele všech ostatních, a my nehodláme v těchto věcech začnati s nikým spor a pouze upozorňujeme, že jsme napsali "formálně vstoupily" — že Amerika jest tou největší civilizovanou zemí na světě, to my konečně víme také. Ano, v těchto dnech inkorporovány byly v kongressu Národní Institut umění a literatury a Americká Akademie umění a literatury a nyní konečně máme to, co mají Francouzové, Němci, Češi ve vlastní a vůbec ti ostatní kulturní národové. Členství prvního tělesa obmezeno jest na 250, členství tělesa druhého na padesát.

Nyní američtí literáti mají, proč žiti a proč pracovati! Utvořen byl sbor nesmrtelných, věni vařivýmimi ozdobil skříně své, a vysoko, ah tak vysoko, na americký Olymp, povzněl se nad nás obvyklý smrtníky! Státi se členem Akademie — to bude životní ctizádost amerických umělců a literátů, po tom budou toužiti jako stárnoucí dívka po ženichovi, jako Taliján po makaronech, jako Hindu po Nirvaně. My už v duchu vidíme nesmrtelný rozmach americké literatury, neboť členy toho sboru nesmrtelných stanou se lidé jenom pro schopnosti, jenom pro zásluhy — zrovna jako je tomu v Čechách a ve Francii — a tudíž každý literát a literátka snaží se budovat, aby dali světu to nejlepší, co jest v nich. Jest pravda, že utvořena byla americká aristokracie, ale když tento svobodný, demokratický národ dovolil, aby vyvstala v něm aristokracie peněžní, smese snad i tuto aristokracii duševní.

Jak ani nepotřebujeme vysvětlovati, hlavním účelem a posláním oněch dvou nových amerických institucí jest "pěstovati a povzbuzovati zájmy literatury a krásných umění" a jedním z účelů podružných jest "přijímati dary, odkazy a nadace k tomu cíli," ale žádný americký peněžní král nesmí si mysliti, že si může nás v Akademii koupit — do toho amerického Slavínu jeho potěšněné peníze snad připustěny budou, ale jeho potěšněná osoba nikdy, nikdy, nikdy! Tam budou míti přístup pouze ti, jejich skříni při narození Musa dotkla se jemnou rukou svou, pouze spisovatelé, básníci, sochaři, hudební skladatelé, jak sverhu pravíme, jenom aristokratické ducha mohou se státi členy Akademie.

A tak nám najednou něco napadlo. Což aby se založila taková Česko-americká akademie umění a literatury? Někdo třeba řekne, že je to bláhový nápad, že mezi námi ta Akademie by se ani neobsladila, i kdyby se nad kandidáty přimhouřilo jedno neb dvě oči, ale to jest klam. Uvažujte chvíli, rozhlédněte se kolem sebe a uvažte, co muž, mladěnců, paníček a slečen jest literárně činých. My máme mezi sebou romanopisce, dějepisce i cestopisce, máme mezi sebou básníky, kronikáře i pianíkáře, máme mezi sebou básníky, malíře, sochaře — vůbec máme mezi sebou tolik duševní ari-

stokracie, že by postačila na vyplnění a obsazení všech Akademii na světě a ještě by zbyla síla kandidátů a kandidátek, kteří by nejenom na dvěma klepali, ale kopali do nich, o vstup žádatěle. A jest tu ještě něco jiného. Vždyť, jak nyní věci jsou, naši česko-američtí boháčtí předčasně šediví ze samého přemýšlení, jak mohli by svoji štědrost osvědčiti, a jak by se zaradovali, kdyby zde byla taková Akademie, hotova přijímat "dary, odkazy a nadace". A jak by se zúčastnili celý náš národní život, kdyby chodili mezi námi koryfové se stěžkami v knoflíkové dřevě, členové Akademie, my již v duchu si představujeme kollegy a kollegyně od časopisů — neboť novináři by se tam museli pusit všichni, jinak by to nedělalo dobrotu — důstojně si vykračující, dávající si pozor na každé slovo promluvené i napsané, hotové vzory úšlechtilosti, na něž maminky dětem by ukazovaly a Mkaly: "Vidíš, Pepšku (nebo Pepčo), budeš-li hodný a budeš-li se dobře učit, také to tak vysoko můžeš přivést, jako tam ten (nebo tam ta)."

Tedy z přicin výše uvedených, a těch dalo by se uvést ještě desítkráté tolik, založme Česko-americkou Akademii umění a literatury, založme Sbor nesmrtelných!

Louis Berka

právník a spolehlivý rádce ve všech právních záležitostech a zástupce při soudech. — Obraťte se na něho s důvěrou. 48 let. Úřadovna: 954 Omaha Nat'l Bank, 17. a Farnam. Tel. Douglas 7497.

Adolf A. Tenopír,

Český právník. Úřadovna č. 1325, roh 14. a William ulice. Omaha, Neb. Tel. Doug. 8397. Věřejný notář.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář. V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů. 403 Barker Block. 15. a Farnam, Tel. Doug. 8867. Omaha, Neb.

Julius J. Žitník,

právník a spolehlivý rádce ve všech právních záležitostech. 715 Brandeis Theater Bldg. Tel. Douglas 2876. OMAHA — NEBRASKA. Zástupce u všech soudů. 717

JOS. T. VOTAVA,

PRÁVNÍK Úřadovna: č. pokoje 500 Bee Building. Telefon: Douglas 651. Omaha — Nebraska.

JOS. V. KASPAR,

veřejný notář, 1404 So. 13. St. Omaha, Neb. Přepisování listů, pájky, prodej a pronajímání majetků. Tel. Red 4904. 317

John Yirák

Pozemkový obchod Úřadovna 1341 již. 16. ul. — Omaha

POZOR

Spolehlivé pojištění proti ohni a vichřicím, na domy i nábytek. Jakou i na skleněná vřikadla skříň, včetně vše do oboru toho spadáje, ostatně vždy za ceny nejnížší.

JOSEF STEIGER,

steat firma Karol Steiger, 1417 William St. Tel.: Douglas 6300. V páte ušlechť pokroky vše se vztáhi ku vši spokojenosti.